

Intentieverklaring

Aanleg Veenweide Infiltratiesysteem in Groot Wilnis-Vinkeveen

De provincie Utrecht, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Gebiedscoöperatie Groot Wilnis-Vinkeveen willen zich gezamenlijk inzetten om de bodemdaling en daarbij vrijkomende CO₂ uitstoot in de polders Groot Wilnis-Vinkeveen, Oukoop en Portengen (Groot- en Klein Oud Aa) af te remmen. Dit doen ze door de aanleg van een veenweide infiltratiesysteem en verschillende pilots. Dit project is tevens een investering in het behoud van dit unieke open veenweidelandschap met een duurzame en natuurinclusieve landbouw als drager van het gebied.

Achtergrond

In de periode 2010-2020 heeft er in de polder Groot Wilnis-Vinkeveen een gebiedsproces plaatsgevonden met afspraken die zijn vastgelegd in het convenant Groot Wilnis-Vinkeveen. Provincie Utrecht, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en andere gebiedspartijen hebben samen met de agrariërs veel tijd en geld geïnvesteerd om te komen tot duurzame afspraken.

Het gebied is klaargemaakt voor de toekomst door de aanleg van een natuurverbinding, een grootschalige kavelruil, diverse maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren en de aanleg van een veenweide infiltratiesysteem in het laagstgelegen peilvak (Peilvak 9) van de polder. Agrariërs hebben (financieel) geïnvesteerd in de toekomst door o.a. grondaankoop, de bouw van duurzame stallen, extensivering en natuurontwikkeling. Kortom; naast maatregelen voor duurzame landbouw worden ook maatregelen voor het versterken van de biodiversiteit genomen om zo samen te werken aan een toekomstbestendige landbouw.

In het Convenant Groot Wilnis-Vinkeveen is afgesproken dat ook de agrariërs buiten Peilvak 9 de mogelijkheid krijgen om bodemdaling remmende maatregelen te nemen. Dit sluit aan bij de afspraken uit het Klimaatakkoord (2019) en de Provinciale Omgevingsvisie (2021), met daarin – onder meer – de doelstelling om in 2030 50% bodemdaling in het veenweidegebied te reduceren en op die wijze CO₂-emissies uit de veenbodem aanzienlijk te verminderen. Met het project 'Veenweide Infiltratiesysteem Groot Wilnis Vinkeveen e.o.' (afgekort VIS GWV) geven de genoemde partijen invulling aan deze doelstelling.

De afspraken over water uit het convenant Groot Wilnis-Vinkeveen zijn later vertaald in de Nota Peilbeheer 2019 van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Het veenweide infiltratiesysteem (VIS)

Het project VIS GWV richt zich primair op het remmen van de bodemdaling door de aanleg van een veenweide infiltratiesysteem. Voor percelen in de polders Groot Wilnis-Vinkeveen, Oukoop en Portengen (Groot- en Klein Oud Aa) die niet geschikt zijn voor de aanleg van infiltratiedrains wordt bekeken of andere maatregelen daar effectief kunnen zijn. Die maatregelen kunnen in de vorm van pilots worden verkend. Daarbij wordt waar mogelijk aangesloten bij de wensen en concrete projecten die voortkomen uit het project Perspectief in de Polder, dat ook deels in deze polders loopt. De insteek van het project VIS GWV is om samen werkenderwijs gedurende de gehele looptijd van het project kennis op te doen over maatregelen om de bodemdaling te remmen.

Gebiedscoöperatie Groot Wilnis-Vinkeveen is trekker van dit project en zal zich inspannen voor draagvlak onder de individuele agrariërs voor de aanleg van het veenweide infiltratiesysteem en eventueel andere maatregelen om bodemdaling te remmen. Daarmee zet de Gebiedscoöperatie zich in voor een langdurig toekomstperspectief voor de duurzame melkveehouderij in deze polders. Om die reden vinden betrokken partijen het belangrijk om hierover intenties uit te spreken.

Intenties

De genoemde partijen hebben met betrekking tot dit project in de polders Groot Wilnis-Vinkeveen, Oukoop en Portengen (Groot- en Klein Oud Aa) de volgende intenties:

- Wederzijds is de intentie om de bodemdaling te remmen en daarmee invulling te geven aan de afspraken uit het Klimaatakkoord en de Provinciale Omgevingsvisie. Met als doel het unieke veenweidelandschap te behouden en te versterken. Partijen hebben in de voorbereiding al intensief samengewerkt en hebben de intentie om zich de komende jaren te blijven inspannen om zoveel mogelijk draagvlak voor de maatregelen te creëren.
- Afspraken over de subsidie worden gemaakt op basis van het projectplan VIS GWV van de Gebiedscoöperatie GWV.
- Er zijn werkafspraken gemaakt tussen de Gebiedscoöperatie en Waterschap over het uitvoeren van pilots. Over het uitvoeren van de pilots is tot en met de fase van uitvoering en monitoring van het VIS project afstemming tussen Waterschap en Gebiedscoöperatie. Het Waterschap zorgt voor de monitoring van de grondwaterstand om het effect van aangelegde veenweide infiltratie systemen op de grondwaterstand te volgen; dit meetplan wordt de komende tijd verder uitgewerkt.
- Partijen realiseren zich dat de verschillen op perceelniveau groot kunnen zijn en dat ondanks uitvoerige analyses pas in het veld definitief bepaald kan worden of het technisch en financieel haalbaar is om deel te nemen aan het project. Waar mogelijk wordt aangesloten bij de wensen en concrete projecten die voortkomen uit het project Perspectief in de Polder, dat ook deels in deze polders loopt.
- Het is in deze fase van belang om werkenderwijs kennis op te doen over maatregelen om de bodemdaling te remmen. Er zijn ook andere ontwikkelingen in het landelijk gebied gaande en de praktijk kan veranderen. Partijen zullen daarop anticiperen en zich inspannen om voortdurend in dialoog met elkaar te blijven. Daarbij spreken zij de intentie uit voor een duurzaam toekomstperspectief voor de landbouw, met als richting een meer circulaire, klimaat neutrale, natuurinclusieve en economisch rendabele landbouw.
- Door uitvoering van dit project zoals beschreven in het projectplan VIS GWV Fase 2 voldoet het gebied aan de Nota Peilbeheer 2019, als in minstens 2/3 van het peilvak maatregelen worden getroffen die de bodemdaling verminderen; peilaanpassingen in een nieuw peilbesluit volgen dan 100% van de resterende bodemdaling.

Vinkeveen, 15 juli 2021,

Gebiedscoöperatie Groot Wilnis-Vinkeveen

namens deze,

De heer E. de Graaff,

voorzitter

Provincie Utrecht

namens deze,

Mevr H.G.J. Bruins Slot

gedeputeerde

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

namens deze,

De heer A. van Rijn

bestuurder